

Déli Hírlap

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN 1930.
BESZÍTESEL: havanki 25 Lei, negyedévre 100 Lei, félévre 180 Lei, egész évre 300 Lei. • Kötésdíj: havanki 10 Lei, félévre 50 Lei, egész évre 100 Lei. • Kötésdíj: havanki 10 Lei, félévre 50 Lei, egész évre 100 Lei.

VI. ÉVFOLYAM * 260. SZÁM

TIMISOARA, 1930 NOVEMBER 14, PÉNTEK

ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

A békerezivió

gye ma a kérdések kérdése, amely körül a nemzetközi élet minden megmozdulása forog. Nemcsak azért, mert a békeszerződések megkötése utáni tizedik évben már a győztesekben is megvan az erkölcsi bátorság nyíltan bevallani, hogy bizony történtek tévedések, történtek hibák, a szerződések tulajdonképpen nem is voltak mindig szerződések, hanem a nagy hatalmak diktátuma, amelyről még vitatkozni sem lehetett mindig. Nemcsak azokat az országokat nem hallgatták meg, melyek rövására történtek intézkedések, hanem azokat sem, amelyeknek javára döntöttek. A nagy hatalmi triumvirátus olimpuszi magasságokban rónolt a halandók milliói fölött és úgy osztott igazságot és — igazságtalanságot. Az igazságtalanságok megbosszulták magukat, mert hogy egész Európa ma abban a kétségbeejtő szomorú helyzetben van, amelyből hiába látszanak a kivezető utat keresni, nemcsak a háborúnak, hanem még inkább a békediktátumok következménye. Az emberek millióit sakkfiguráként kezelni és a gazdasági adottságokat egyszerűen felrugni, büntetlenül nem lehet. A békeszerződések legtöbbször pedig ez történt. Olyan gazdasági rendszabályokat és új fogyasztási és termelési határokat állapítottak meg, melyek káros következményeit most valamennyi állam nyögi. Győzők és legyőzöttek egyaránt. Nem csoda, mert a nagy hatalmakat a gyűlölet, bosszuvágy és tudatlanság vezette. Ennek igazolására talán elég, ha Keynes könyvére hivatkozunk, aki Anglia gazdasági szakértője volt a békeidegációban és leírja, amikor már napok óta folyt a vita, hogy a Bánáság Romániának vagy Jugoszláviának jusson-e, Lloyd George megunva a hosszas disputát, azt kérte, mutassák már meg neki azt a Bánát nevű várost, amelynek birtokáért folyik a versengés. Ennek a tudatlanságnak és nem-törődömségnek volt azután következménye, hogy egy-egy vasuti vonalat az új országhatárok kétszer-háromszor is metszették és a határt falvak közepén húzták keresztül a térképen. De azért megcsinálták a békét és ünnepelték egymást a nagyszerű békemű létrehozataláért. Azóta változott a világ. A gyűlölet és bosszu elvetett magvá-

Román bankjegyek hamisításához kliséket rendelt egy fiatalember Budapesten

Budapestben csak nemrég leplezték le egy társaságot, amely román bélyegeket akart hamisítani. Most újabb hamisítási ügy foglalkoztatja a hatóságokat, amelyet szintén Románia kárára akartak elkövetni. A budapesti román királyi követség jogtanácsosánál, Lázár Nándor dr. ügyvédnél tegnapelőtt megjelent Lett Ervin budapesti jönevű cinkográfus, aki elmondta, hogy néhány nap előtt megjelent nála egy fiatalember, aki erdélyi származásúnak mondotta magát és különös ajánlatot tett.

Az illető azt a megbízást adta a cinkográfusnak, hogy készítsen neki román száz és ötszáz leies bankjegyek előállítására szolgáló kliséket. Kijelentette, hogy a klisékért ötvenezer leit fizet, azonban kikötötte, hogy hibátlan és tökéletes munkát követel.

A cinkográfus úgy tett, mintha a megbízást el akarná vállalni és arra kérte a fiatalembert, hogy a végleges válaszáért szerdán délben jelenjen meg, mert addig jól meg kell fontolnia, hogy a kliséket tényleg el tudja-e készíteni olyan precíz kivitelben, mint azt tőle kívánják. Lázár Nándor dr. a cinkográfussal a főkapitányságra ment, ahol Lett Ervin megismételte mindazt, amit a román követség jogtanácsosának mondott. Erre a rendőrséggel megállapodtak abban, hogy szerdán detektívek rejtőznek el Lett Ervin cinkográfiai műhelyében és a jelentkező klisérendelést lefogják.

ból egyenetlenség és bomlás kelt ki, mely gazdasági és társadalmi összeroppanással fenyegeti Európát. Most fűhöz-fához kapkodnak, a belátóbbak meakulpáznak és mind hangosabb lesz azok szava, akik a revíziót követelik. Követelik Angliában, Olaszországban, Franciaországban, Amerikában, Csehszlovákiában és természetesen az összes legyőzött államokban. Hivatalosan és nem hivatalosan, parlamentben és népgyűlésen, sőt már a Népszövetség előtt is. Néhány hét előtt mi is reámu-

Szerdán délben valamivel tizenkét óra előtt a cinkográfusnál jelentkezett az erdélyi fiatalember és érdeklődött a klisék iránt. Lett Ervin ügyesen úgy terelte a beszédet, hogy a fiatalember a megbízást újra elismételte és azt végighallgatták a detektívek is. A titokzatos fiatalember újból kijelentette, hogy száz és ötszáz leies bankjegyek készítésére kellenek neki klisék, amelyeknek készítéseért ötvenezer leit fizet.

Amikor a detektívek ezt végighallgatták, egyszerre előléptek és a fiatalembert, aki láthatóan megdöbben, lefogták és igazoltatták. Kiderült, hogy az illető Alesik Károly harminchat esztendőes dévai illetőségű kereskedő.

A detektívek Alesik Károlyt azonnal elvitték a főkapitányság bünyügyi osztályára, ahol megkezdődött a kihallgatása. Alesik beismerte, hogy a kliséket megrendelte, azonban hangsúlyozta, hogy neki magának tulajdonképpen semmi köze nincsen a tervezett pénzhamisításhoz. Elmondotta, hogy a klisérendelésnél csak mint közvetítő szerepelt egy Erdélyben lakó barátja megbízásából. Nemrég odahaza járt Erdélyben és akkor találkozott ezzel az ismerősével, akivel még a haretéren barátkozott össze. Ez a barátja elmondotta neki, hogy száz és ötszáz leies bankjegyekről való klisékre van szüksége és a munkáért akár ötvenezer leit is fizetne. Mint hogy Erdélyben nincsenek olyan cinko-

kográfusok — mondotta a barátja — akik ezt a munkát tökéletesen el tudnák végezni, azért jó volna a kliséket budapesti műhelyben megcsináltatni. Az erdélyi ismerős megkérte Alesik Károlyt, hogy a megrendelést adja le valamely budapesti cinkográfusnál. Alesik a megbízást elvállalta és amikor erdélyi látogatása után Budapestre jött, fölkereste Lett Ervint. A budapesti főkapitányság elrendelte Alesik Károly letartóztatását.

Egyben táviratot intéztek a romániai hatóságokhoz, amelyekkel részletesen tudatták az eddigi eseményeket a készülő bankjegyhamisításról. A táviratban tudatták az erdélyi megbízó nevét és lakóhelyét is, amelyet Alesik pontosan megjelölt.

Budapestben remélik, hogy a román rendőrség ma reggelre már elfogja az újabb nagyarányú pénzhamisítás erdélyi vezérét.

A KISEBBSÉGI ORVOSOK LISTÁJA AZ ORVOSKAMARAI VÁLASZTÁSON. A temesvári kisebbségi orvosok blokkjának vezérlőbizottsága tegnap este ülést tartott és 7:4 szavazati arányban elhatározta, hogy az orvoskamara választáson a Gábor Liviusz-féle listát támogatja. Ez a lista a következő: Gábor Liviusz dr., Hoffmann Miklós dr., Keller Miklós dr., Miletici Sándor dr. és Schwarz György dr.

tattunk a revízió szükségességére és hangoztattuk, hogy a kérdés csak úgy oldható meg, ha újabb békekonferenciát hívunk össze, melyen az összes érdekelt államok megbízottai szabadon és egyenlő joggal terjeszthetik elő véleményüket. A békeszerződések revíziója ma már nemcsak egyes országok ügye, hanem az egész világé, a világbékéé. Ma már nem kell bátorság ahhoz, hogy ezt a kisebbségi sorsba szakadt nemzetközödékek is nyíltan hangoztassák. Ezt igazolja a csehszlovákiai példa, ahol a

német pártok értekezletükön határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a békeszerződések revíziója mellett foglalnak állást. Ettől várják nemcsak a gazdasági, hanem a nemzeti bajok megszűnését is. És ha a kisebbségek bárhol követelik a revíziót, úgy ezzel nem az államhűség ellen vétnek, hanem csak csatlakoznak ahhoz a mozgalomhoz, amely a népeket meg akarja menteni a végromlástól és a szebb, boldogabb jövőt kívánja biztosítani az emberiség számára.

Kereskedők a drágaságról:

Az olcsóbbodás kulcsa kizárólag a hatóságok kezében van

A drágaság letörésére irányuló ankétünk folytatódik és ezuttal a temesvári kereskedelmi érdekesület képviselőjének álláspontját van módunkban ismertetni. E n d r e Károly, a Temesvári Kereskedők Egyesülete főtájtára a főpolgármester legutóbb közölt nyilatkozatára a következőkben reflektál:

Balta Koriolán dr. főpolgármester ur véleményét a drágasági front áttöréséről, a Déli Hírlap ankétja során érdeklődéssel olvastuk. A főpolgármester helyes közgazdasági érzékére és tapintatára vall, amikor átlátja, hogy a drágaságot hatósági intézkedésekkel nem lehet letörni. Több állításának azonban a legjobb akarattal sem adhatunk igazat. A gazdasági életnek törvényszerűségében örök szabályt képez az a tétel, hogy az árak elsősorban a kereslet és kínálat szabályozó ereje szerint alakulnak. A belföldi áraknak is tulajdonképpen hozzá kellene simulniok a világpiaci árakhoz, mert hiszen az árucikkek értékének nivellálódása majdnem olyan szabályszerűséggel történik, mint a víznek egy szintre való törekvése.

Ha az itteni árakon még sem érezhető a világszerte megindult olcsóbbodási folyamat, annak oka az, hogy az üzleti rezsi-terhek abnormálisan nagyok.

Ezek között első helyen áll a magas vám, mely versenyképességünket még a belföldi fogyasztók el látása tekintetében is annyira lefokozza, hogy azok inkább Budapesten, vagy Bécsben vásárolnak be. Másodsorban az üzletberek és közterhek, harmadszor pedig a tőkehiány és hitelválság következtében állandósult magas kamatok. Nem áll tehát az, hogy az olcsóbbodási folyamat az itteni iparosok és kereskedők jószántából végbe mehessen, ellenben az üzleti rezsi-terhek csökkenése és a kamatviszonyok javulása kétségkívül magával hozná az árak csökkenését.

A kereskedőtől és vállalkozótól nem lehet megkívánni, hogy feláldozza magát és úgy siessen a jelenlegi társadalom segítségére, hogy annak jobb prosperálása érdekében tönkremenjen.

Nem is kívánják sehol a világon a vezető körök a kereskedők önfeláldozását, először, mert ez természetellenes, másodsorban, mert a nemzetgazdaság nem ismer ily megváltó üdvözülést. Ezzel szemben a köztisztviseltek mindenütt segédkezet nyújtottak a kereskedők és iparos osztálynak oly irányban, hogy időszerte terheik csökkenessenek. A külföldön számos helyen a város egyeztető gyanánt lépett fel kereskedők és háztulajdonos között az abnormálisan magas üzletberek igazságos leépítése érdekében, mely a rezsi-terhek egyik jelentős hányadát képezi.

Másutt az állam, a tartomány és a város már régóta kiméli az adóalanyokat az illetékek és adók előírásánál.

Inkább leépítést, mint emelést törekszik keresztülvezetni, de mindenekelett tartozkodnak a hibás investícióktól s a takarékos és óvatosság politikájával igyekeznek ellensúlyozni adófizetőik túlságos igénybevételét.

Ami a főpolgármester ur ama állítását illeti, hogy az olcsóbb árak kialakulását megölik a különböző kartellek és szervezkedések, szintén nem fogadhatjuk el általánosságban. Vannak ugyan kartellek, melyek árszabása ellen a kereskedők küzdenek legjobban,

A bérleszállítás

mitsem használ

Szomorú jelenség, hogy városunk vezető iparvállalatai kénytelenek a termelési költségek leszállítását a munkaberek terén keresni, mert a mérséklés más helyen nem lehetséges. E súlyos szociális kényszer bizonyítéka annak, hogy a hazai gyáripár milyen küzdelmet folytat létéért minden iparvédelmi politika ellenére is. A romániai bérredukció súlyosságát növeli az a körülmény, hogy ugyanakkor nem áll be — mint a külföldön — az az olcsóbbodási folyamat, mely a reálberek vásárlóképeségét a redukció ellenére is az előző szinten tartaná. Ezen szükséges olcsóbbodásnak kulcsa egyedül a közhatóságok kezében van, mert túlnyomórészt a közterhek nagyságán múlik nálunk a drágaság állandósulása.

A temesvári kereskedőknek és iparosoknak semminemű kartellszerű ármegállapodásuk, vagy egyezményük nincsen.

A kiéleződött verseny ma semmiféle megállapodást nem engedne meg. Az, hogy túltengés van kereskedelemben és iparban, csak az árak esésére vezethető, ha ezt a

pl. a papir-, cukorkartell, ha azonban a kartellek védvámját szembeállítjuk azzal a tétellel, melyet termelvényeiken minden munka és rizikó nélkül maga az állam profitál, a drágulás igazi okára könnyen ráismerhetünk.

Gondoljunk csak a cukor fogyasztási adójára, mely a mai horribilis cukorárak harmad részét képezi és a többi súlyos fogyasztási adóra, mely a lakosság élelmézését drágítja meg.

mesterséges akadályok: a terhek és adók meg nem akadályoznák. Az államnak és városnak egyébként cseppet sem érdeke, hogy az adóalanyok száma csökkenjen, mert ezzel a megmaradottakra csak több közteher jutna, ami ismét drágítólag s cseppet sem mérséklőleg hatna az árak alakulására. Tanuljunk Németország példájából, ahol

az állam, tartomány és város redukálták elsősorban közigazgatási költségeiket, kezdve a magasabb állású hivatalnokok fizetésének csökkentésén, hogy ezzel az adóterhek könnyítését az ország legnagyobb szorongattatása idején elérjék.

Vagy tartsuk szem előtt Franciaország és Belgium példáját, ahol az egyenes adók nagymérvű leszállításával a tömegeket újból vásárlóképesé és igényteljessé tették s ezzel úgy a nemzeti jólétet, mint az állam jövedelmeit is természetesen módon emelték. Reméljük, hogy Románia is csakhamar rá lép a regenerálódás eme egyedül célravezető útjára, melynek jeleit a jelenlegi állami háztartás előmunkálatainál máris örömmel üdvözölhetjük.

Huszonhat év óta húzódó bánági örökösödési perben mond ítéletet a napokban a bíróság

Fehértemplomban 1904 szeptember 16-án meghalt özvegy Schmitz Sándorné, született Stefánovics Juliánna. Sem végrendelet, sem pedig egyenes leszármazott nem maradt utána, de maradt mai becsülés szerint harminchárom millió dinár értékű ingó és ingatlan. A hatalmas vagyona az egész Bánág területéről rengeteg Schmitz és még több Stefánovics jelentkezett. Néhányan maguktól belátták, hogy az igényük csak messzemenő, cérnavékony rokonságon alapszik és azért visszaléptek. Négyszáznyolcvan azonban csatlakoztak ah-

hoz a perhez, amely a fehértemplomi törvényszék előtt indult meg a vagyoniért. 1905 október 24-én adták be a keresetet a fehértemplomi törvényszék előtt és az ügy tizen négy éven keresztül szakadatlanul foglalkoztatta a bíróságot. A bíróságnak és különböző szakértőknek 1795 augusztusától visszamenőleg rengeteg keresztlevelet, okiratot, családi levelezést kellett átvizsgálnia, hogy megállapítsa, vajjon a sok jelentkező közül kik a jogszertint örökösök. 1918 június 17-én hirdették ki végre az ítéletet, amelyben a bíróság hetvenkét

örökös igényét ismerte el és megállapította azt is, hogy ezek közül kinek milyen felosztási kulcs alapján van jussa az örökségből. Azonban az ítélet nem keltett megnyugvást és azt számosan megfelebbezték. Közbejött az impériumváltás, Fehértemplom Jugoszláviánál jutott és így a felebbezés ügyében az ujvidéki felebbezési bíróság lett illetékes dönteni. A procedúra ismét elülről kezdődött és évekig tartott. Az előkészítéssel most végre elkészültek és a per tárgyalását 1930 november végére tüzték ki.

A fehértemplomi törvényszék ítélete alapján az örökségből a legnagyobb rész — kilenc millió dinár — özvegy Frummer Sándorné, született Stefánovics Erzsébetnek jutott volna. Frummerné azonban — mint a pereskedők és ügyvédjeik közül többen is — elhalálozott és örökrészt Stefánovics Titusz volt szállódásra hagyta. Ezt nemcsak azért tette, mert Stefánovics Titusz az unokaöccse, hanem azért is, mert ez előlegezte a pereskedéshez szükséges összegeket és közben maga teljesen tönkrement. Jelenleg mint szakács keresi a kenyerét. Stefánovics Tituszt a kilenc millió dinár jogosan illeti meg, azonban ahhoz nem nyulhat, amíg a felebbezési bíróság nem dönt. Nemrég kérvényt intézett az igazságügyminiszterhez, hogy tüzesse ki sürgős tárgyalásra a huszonhat év óta húzódó ügyet. Ennek eredménye lett aztán az, hogy legközelebb tárgyalják az ügyet.

Darab kenyér

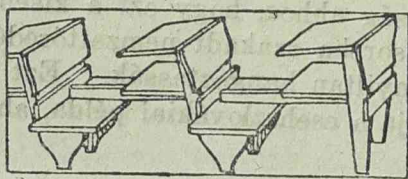
miatt fejszével agyonütötte szegényházi társát

Ez év márciusában a lovrini szegényházban megdöbbentő gyilkosság történt. Zeller Ferenc hetvennyolc éves szegényházi ápoló egyetlen fejszeapással megölte a vele egy szobában lakó hetvenkét éves ápolót. Zeller letartóztatták és utóbb megállapítást nyert, hogy a gyilkosságot egy darab kenyér miatt követte el. A kenyéren veszttek össze és Zeller emiatt ütötte agyon társát. Az agastyán ügyében a törvényszék Farchescu dr. tanácsa tegnappra tüzte ki a főtárgyalást. Az agg gyilkost Bogdan Florika ügyvédnö védte, aki a tárgyalás megkezdésekor kérte védence elmebeli állapotának megfigyelését, mert az a nézete, hogy véres tette elkövetésekor beszámíthatatlan volt. Buzoianu ügyész ellenezte a kérelmet. Az elnök erre maga elé hívatta a gyilkost és megkérdezte:

— Mióta van letartóztatásban?
— Nem irtam fel a dátumot.
— Hány éves?
— Nyolcvan.
— Nem lehet, csak hetvennyolc. Mikor született?
— 1852-ben.
— Tehát csak hetvennyolc.
— Nem kérem. Már a hetvenkilencedikben vagyok. Hetvenkilenc, vagy nyolcvan, egy ilyen öreg embernél már mindegy.

A bíróság végül helyt ad a védelem kérésének és elrendeli a vádlottnak Wachsmann Alvin dr. és Vascan Demeter dr. törvényszéki orvosok által való megfigyelését, a tárgyalást pedig elhalasztotta.

"SOGOR"-típusú szabadalmazott iskolapad

Ecker József

Bulorgyárban

Temesvár

Olcsó,
higiénikus,
könnyen
kezelhető

A tűz áldozata

ett három ember az égő házban

A Zalaegerszeg közelében levő Venece községben az éjjel borzalmas tűz volt, amelynek három emberélet esett áldozatul. Pasch Lajos hetvenhat éves szelűtött gazdálkodó a felesége, menyecske leányával és unokájával lakott együtt, azonkívül egyik szobáját Horvath János gazda bérelte, aki abban a feleségével és három gyermekével lakott. Éjjel valamennyien mélyen aludtak és nem vették észre, hogy fölöttük kigyulladt a ház. Csak akkor ébredtek föl, amikor az égő háztető keresztültörte a padmalyt és rájuk zuhant. A tüzet észrevették a szomszédok és segélyre siettek, de elsőnek az istállóban levő állatok kimentésére gondoltak. Csak később vették észre, hogy a házbeli még a házban vannak. Betörték az ajtót és nehezen behatoltak a konyhába, ahol Pasch Lajos és az unokája már halott volt. A leánya eszméletlenül feküdt. Erős égési sebekkel a zalaegerszegi kórházba szállították, ahol néhány óra múlva meghalt.

Az utazó közönség

és

a villamos vasut

Most készült el a városi villamos vasut szeptemberi forgalmáról szóló kimutatás. Eszerint szeptemberben 1,283,161 személy utazott a villamoson. Ezek közül 330,300 utas bérletet használt, 952,861 pedig menetenkint fizette a díjat. Az utasok összesen 5 millió 852,944 leit fizettek és pedig 4,763,464 leit egyenkinti jegyek és 1,089,480 leit bérletek után.

A villamos vasut felügyelőbizottságának legutóbbi ülésén Vuchetich Endre dr. indítványozta, hogy az igazgatóság engedélyezze bármely megállóhelyen az átszállójegyekkel való átszállást. Az igazgatóság a javaslat elutasítását indítványozta, mert így állítólag sok visszaélésre nyílik alkalom és komplikálja a jegykezelést. Az ügyben újabb javaslat készül.

A városi villamos vasut felügyelőbizottságának ülésén Todorescu Vazul indítványozta, hogy a mehalai vonalon járó motoros kocsik mind pótkocsival közlekedjenek. Az igazgatóság kimutatta, hogy jelenleg két pótkocsi van használatban ezen a vonalon és alig kerül ezekre utas. Ennélfogva ezen a vonalon nem szaporítják a pótkocsik számát.

A villamoson azok a négy éven aluli gyermekek, akik kísérőjük ölében ülnek, ingyen utaznak. Ha azonban külön ülőhelyet foglalnak el, úgy egy leiel olcsóbb jeggyel utaznak, mint a felnőttek. Ugyan- csak egy leiel olcsóbb jeggyel utaznak azok a gyermekek, akik négy esztendősek elmultak, de magasságuk nem haladja meg a százharminc centimétert.

A villamos vasut pótkocsijára ezentúl vadászkutyák is szállíthatók, ha tulajdonosuk kíséretében vannak és az vadászkutyával rendelkezik. A vadászkutya után ugyanannyi szállítási díj fizetendő, mint az utas után.

Kommunistagyanus szereplése miatt Juhl Mór dr. orvost a rendőrség letartóztatta, ujjlenyomatot vett és fényképet készített róla

A temesvári rendőrség az ügyészség engedélye alapján kedden este megjelent Juhl Mór dr. temesvári orvos Lloyd-sori lakásán és házkutatást tartott. A házkutatás három órát vett igénybe és ezen alkalommal a rendőrség sok baloldali irányú folyóiratot, könyvet és egyéb nyomtatványt foglalt le. A házkutatás után Juhl Mórt őrizetbe vették és a rendőrségre kísérték, ahol a fogdában helyezték el. Tegnap délelőtt Juhl Mór dr-t kihallgatták, utána pedig a rendőrségi album számára lefényképezték és ujjlenyomatot is készítettek róla. A letartóztatás közvetlen okáról azonban semmi közéleti felvilágosítást a hatóságok nem adtak. Az elhangzott rendőrségi kijelentésekből valószínűnek tetszik, hogy a hatóságok fellevese szerint Juhl egy messzeágazó akció egyik részese. Hogy a kommunista mozgalommal, a vörös segéllyel, vagy pedig a hetek előtt leplezett kémkedési ügygel áll kapcsolatban Juhl szereplése,

avagy pedig újabb ügynek jöttek-e a nyomára, azt nem sikerült megtudni éppen azért, mert felvilágosítást nem adnak. Legközelebb már újabb házkutatások és azokkal kapcsolatban további letartóztatások várhatók. Juhl Mór dr. neve a baloldali akciókban nem ismeretlen. Tagja, sőt elnöke volt az egységes szakszervezetek temesvári kulturbizottságának és a munkásotthon könyvtárosa. Legutóbb augusztusban egy napig szintén őrizetben volt, utána azonban szabadon engedték. Juhl Mór dr. mostani letartóztatásával kapcsolatban a rendőrségen újabb nyomozás folyik és minden valószínűség mellett szól, hogy érdekes fordulatra lehetünk elkészülve. Ami a Juhl elleni vádakait illeti, olyan feltevés is van, mintha ő lett volna értelmi szerzője a Lalescu Traján dr. volt műegyetemi rektor szobrá ellen elkövetett merényletnek. Juhl az elmúlt éjszakát is a rendőrségen töltötte.

Szombaton délelőtt megy végbe a parlament őszi ülés- szakájának megnyitása

A politikai élet még mindig annak a levélnek a hatása alatt áll, amelyet az uralkodó az egyes ellenzéki pártvezérekhez intézett és amelyben a parlamentbe való visszatérésre hívja fel őket. Ezzel kapcsolatban Bratianu Vintila kihallgatást kért az uralkodótól. A király pénteken délelőtt tizenegy órakor fogadja Bratianu Vintilát kihallgatáson. Előzetesen a párt vezérőkbizottsága tart ülést. Beavatottak úgy tudják, hogy az ellenzéki pártok engednek a király ismeretes óhajának. Megállapítják, hogy az uralkodó nemcsak az egyes pártok közötti békét akarja helyreállítani, hanem a pártközi politikai békével el akarja érni azt, hogy az országra fontos gazdasági és pénzügyi kérdésekben egységes eljárást kövessenek. Megállapítják, hogy a pártközi béke megteremtése előfutárja lesz a koncentrációs kormánynak, amely a közeli idők kérdése.

Tegnap Bukarestben általános volt a nézet, hogy a liberális párt törvényhozói minden fentartás nélkül résztvesznek a parlament munkájában, sőt Bratianu Vintila is megjelenik a parlamentben a trónbeszéd felolvasása alkalmával. A kormány készül a parlament

őszi ülésének szombati megnyitására és a minisztertanács már elkészítette a trónbeszéd szövegét. A trónbeszéd tartalmazza a pénzügyi és gazdasági válság leküzdésére irányuló törvényjavaslatokat, bejelenti az állampolgársági törvény módosítását, szól a rendőrségi törvény reformjáról, a közigazgatási törvény módosításáról, a községi alapokról szóló törvény reformjáról, az igazságügyi törvények egységesítéséről és módosításáról. Még nem lehet tudni, vajjon a kisebbségi kérdést érinti-e a trónbeszéd.

Mironescu miniszterelnök tegnap Szinajába utazott és kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás alkalmával a miniszterelnök bemutatta az uralkodónak a trónbeszéd szövegét. Politikai körök teljes határozottsággal állítják, hogy a trónbeszéd bejelenti majd a választói reformot is. Mironescu Szinajából visszatérve, a ma délelőtt tartandó minisztertanácson beszámol az audienciáról.

A parlament mindkét házának őszi ülésének szombaton, november tizenötödikén délelőtt tizenegy órakor az ünnepélyes külsőségek mellett a király jelenlétében nyitják meg. Az uralkodó a szokásos

pompától körülveve érkezik a parlamentbe és felolvassa a trónbeszédet, Szombaton délután megválasztják a parlament elnökét, a felirati vitára csak hétfőn kerül a sor.

Újabb jelentés szerinti a liberális párt nyilatkozatát a parlamentben Duca fogja felolvasni. A nyilatkozatban a párt hangsúlyozza, hogy a parlamentben való megjelenésével is igazolni kívánja, hogy bármikor rendelkezésre áll a királynak. Ugy tudják, hogy a király karánsebes tartózkodása alkalmával az ott szintén jelenlévő Goga Oktáviánt külön is meghívja a parlamentbe.

Banditák

megölteek egy házaspárt

Az elmúlt éjjel vakmerő bandita támadás áldozata lett az ilfovme gyei Parlita-Starulesti községben Benga Miklós parasztaábob és a felesége. Benga Miklós az utóbbi hetekben nagyértékű földet adott el és pénze egy részét lakásán tartotta. Néhány hét előtt három álarcos bandita rontott be éjnek idején a lakásába és ötven ezer leit elvitt. A banditák távozásuk alkalmával megmondották a gazdának, hogy nemsokára újabb százezer leiert jönnek. A banditák távozása után Benga jelentette az esetet a csendőrségnek, amely azt a tanácsot adta neki, hogy házában minden tagja fegyverkezze fel. Így is történt. Az elmúlt éjjel azonban Benga két fia a szomszéd faluba mulatságra ment és ezt az alkalmat kihasználták a banditák. Az udvaron alvó szolgának betörték a száját és a házba hatolva követelték a gazdától a százezer leit. Amíg Benga a banditákkal tárgyalt — így állapította meg a csendőri nyomozás — az egyik rabló elárulta kiletét. Erre fegyvert fogtak és Bengát lelőtték. A lövés zajára a szomszédos szobából berontott fegyverrel kezében a felesége, azonban a banditák rárohantak és a szerencsétlen asszonyt agyonszúrták. Ezután felforgatták a lakást, de pénzt nem találtak, mert azt a gazda bankban helyezte el. A gyilkosok kézrekerítésére megindult a nyomozás.

STARHEMBERG MEG VAN ELÉGEDVE. Starhemberg herceg osztrák belügyminiszter az egyik budapesti lap munkatársa előtt kijelentette, hogy a választásokkal igen meg van elégedve. A Heimwehr ugyanis szerinte több mandátumot kapott, mint amennyire számított. Örömmel tapasztalja, hogy azok az eszmék, amelyeket a Heimwehr hirdet, mennyire befészkeltek magukat a lakosság körébe. A Heimwehrnek nem állottak rendelkezésére azok a kortesfogások, amelyekkel más pártok rendelkeznek és így a választáson tisztán csak elveivel vett részt. Végül kijelentette Starhemberg, hogy a Heimwehr szívesen dolgozik Vaugoin kormányával.

Ónálló könyvelő

aki román, német és magyar nyelven tökéletesen levelez,

január 1-re felvétetik.

Gép- és gyorsíró és telexszakmabeli előnyben részesül. Kimerülő ajánlatok, Gyakorlati jellege alatt a kiadóbizottságba küldendő.

Minden számottevő szaküzletben, kávéházban, vendéglőben, moziban kapható

Original-Kandia

HIREK

Diákok módjára osztályozzák a tisztviselőket

A pénzügyminiszter tegnap a köz-tisztviselők leépítésével és a költségvetési megtakarításokkal összefüggésben álló átiratot intézett az összes miniszteriumokhoz. Az átirat felszólítja a miniszteriumokat, haladéktalanul állapítsák meg, kik azok a tisztviselők, akiket a törvény megke-reülésével, vagy helytelenül neveztek ki. Állapítsák meg a szükségtelen tisztviselők számát is. Felhívja továbbá a miniszteriumokat, hogy a tisztviselőket eddigi működésük lat-bavetésével osztályozzák. Az osztályozást illetően a pénzügyminiszter négy rangfokot állapít meg. És pedig: nagy-on jó, jó, közepes és rossz. Ezeknek a rangfokokozatoknak az alapján készül-nek majd el a B. listák. Ezenkívül állapítsák meg a miniszteriumok, hogy az egyes állásokat betöltő tisztviselő rendelkeznek-e az előírt iskolai képezéssel. Felvilágosítást kéri a pénzügyminiszterium az egyes tisztviselők anyagi helyzetéről és egyéb körülményeiről is. A bukaresti lapok a legkülönbözőbb kommentárokat fű-zik a pénzügyminiszter újabb ren-delkezéséhez és több lap azt ajánlja a kormánynak, ne ilyen takargatás-sal, hanem nyíltan intézze el a kér-dést, hogy lesz-e tisztviselői redukció, vagy sem.

— **Károly király Karánsebesen.** Bocu Szevér kormányzó és Maiorescu József dr. helyettes kormányzó tegnap délután a kormányzóság képviselői és szenátorai társaságában Karánsebesre utaztak, ahova ma az uralkodó az Astra-gyűlésre is meg-érkezik. Károly király karánsebesi ünnepélyes fogadtatására minden elő-készület megtörtént. Az uralkodó ma délelőtt tizenegy óra negyvenöt per-cor érkezik Karánsebesre.

Krayer-cipőpaszta

— **Deac Gyula rendőrségi vezérfel-ügyelő kitüntetése.** Az uralkodó a Román Csillagrend tiszti keresztjével tüntette ki Deac Gyula temesvári kerületi rendőrségi vezérfelügyelőt. Deac évtizedek óta áll a rendőrség szolgálatában és körültekintő munká-ságával vivta ki az újabb királyi el-ismerést.

— **Hatiegan miniszter Temesvá-rott.** Hatiegan Emil dr. köz-egészségügyi és munkaügyi mi-niszter, aki a királyt Karánsebesre kíséri, ma este Temesvárra érke-zik. A miniszter a helyszínén ki-vánja elintézni a Bocu Szevér kormányzó és Rudnean Román dr. vármegyei főorvos között tá-madtt konfliktust. A miniszter te-mesvári látogatásával kapcsolato-san különböző közegészségügyi kérdések is elintézésre kerülnek. Holnap délben a Palace-kávéház különtermében a miniszter tiszte-letére ebéd lesz.

* **A DELI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bris-tol szálloda hallijában.

Élénk lefolyású népgyűlés után küldött-ség ment a városházára a munka-nélküliség ügyében

Tegnap délelőtt tíz órakor a te-mesvári Grafikai Munkások Ott-honában népgyűlés volt, amely a munkanélküliség problémájával foglalkozott. A népgyűlésre any-nyian mentek el, hogy a hallgató-ság nagyobb része a teremből ki-szorult az udvarra és azt is zsufo-lásig töltötte meg. Wilsbach Mihály építőmunkás elnököt, akinek megnyitó beszéde után Bozgan Demeter románul, Ma-gyari Lajos németül és Gold-stein Izidor magyarul is-mertette a munkanélküliség kérdé-sét. Ráműtattak arra, hogy né-hány hét előtt hivatalos jelentés szerint Temesvárott csak negyven-hét munkanélküli volt, most pe-dig mégis több százan jöttek el és még számosabban vannak, akik odahaza maradtak. A nagy mun-kanélküliség egyik oka a szónokok szerint az, hogy a tőke a terme-lést egyre racionalizálja, új tech-nikai berendezésekkel kiszorítja a gyárakból a kézi munkást. Azon-ban a munkanélküliséget növeli az állam is azzal, hogy egyre emeli az adókat és ennek következtében az üzemek kényszerülnek leépíteni, Sem állami, sem pedig városi köz-

munka nincsen. Temesvárott állan-dó a panasz, ha akad is olykor köz-munka, annál leginkább nem te-mesvári munkásokat foglalkoztat-nak. A népgyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, amelyben követelik, hogy a város a munka-nélküliek segélyezését azonnal kezdje meg, a munkanélküliség el-bírálásánál fogadják el a szakszer-vezetek által készített kimutatást, követelik a népkonyhák azonnali megnyitását, városi és állami köz-munkák megindítását, valamint a munkanélküliség csökkentésére a nyolc órai munkaidő szigorú betar-tását.

A népgyűlés után küldöttség ment a városházára, ahol ismertet-te Balta Koriolán dr. főpolgár-mesterrel a népgyűlés lefolyását és a határozati javaslatot. Ezt memo-randum kíséretében írásban is át-adták a főpolgármesternek. Balta főpolgármester válaszában kifej-tette, hogy a munkanélküliekkel szemben a legnagyobb jóakarattal van és megígérte, hogy a küldött-ség által beterjesztett memorandumot az állandó választmány elő-terjeszti.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenteti: Változékony időjárás, éjjel erős lehűléssel. Nappal napsütés némi felhőzettel.

— **Kozlai szén a temesvári villany-telepen.** Az alduna mentén fekvő kozlai szénbánya igazgatósága aján-latot tett a temesvári villamosmű igaz-gatóságának szén szállítására. A fel-ügyelőbizottság hozzájárult próbaszén szállításához. Amennyiben a próba-fűtés kielégítő lesz, úgy ez nagy meg-takarítást jelent a jövőben, mert a kozlai szenet lényegesen olcsóbban szállítják, mint az eddig igénybe vett fűtőanyagot.

Az ipari munkaadók szindikátusa közli, hogy a Fehér Kereszt-kórház-ban különböző villanszerelési, aszta-los, üveges, csorepező, kályhás, víz-vezetési és szobafestési munkálatok végzendők. A pályázati határidő no-venber 17 déli tizenkét óra. Az ár-lejtési feltételek megtekinthetők az ipari munkaadók szindikátusánál.

* Ezt mindenkinek tudni kell, hogy a gyárvárosi Várady-kabaréban az előadások pont 9 órakor kezdődnek. Teljesen új attrakciók. Hetenkint két új bohózat és 12 magánszám.

— **Hertl Antal magyar állampolgár** lett. Megirtuk, hogy a román ható-ságok megkeresésére Budapesten le-tartóztatták Hertl Antal temesvári hajóállalati igazgatót, aki ellen az a vád, hogy részbe volt a hamis utleve-lek kiállításában. Budapesten tegnap az a hír terjedt el, hogy Hertl An-tal nem adják ki Romániának, mert időközben megszerezte a magyar áll-ampolgárságot. A hírt még nem crő-sítették meg.

— **Vértés Adolf emléke.** Ünnepélyes keretek között leplezték le nőhai Vértés Adolf dr., a temesvári zsidó liceum megalapítójának képét a zsidó liceumban. Nyiri Jenő vezér-igazgató megható szavakban esz-telte Vértés tevékenységét és vázolta, hogy a temesvári zsidó kultúra mennyit vesztett Vértés halálával. Marcus József dr. liceumi igaz-gató, Márton Izidor liceumi felső kereskedelmi iskolai igazgató ugyan-csak Vértés egyéniségéről beszéltek. A gyászbeszédet Szabó Mózes tanár tartotta, míg az intézeti énekkar Fa-ragó Lajos tanár vezetése mellett gyászdalt énekelt. A kitűnően sike-rült festmény Kálmán László festő művész, zsidó liceumi tanár alkotása.

Krayer-cipőpaszta

— **A Magyar Leányegylet** november 15-én kedélyes táncmulatságot rendez és ennek jövedelmét a szegény gyer-mekek felruházására fordítja. A Ma-gyar Leányegylet a gondtalan estével, a megjelenők nevetésével, vidámsá-gával máshonnan is el akarja üzni a gondot, legalább egy napra, egy es-tére — a karácsony-estére. Akiknek száz ragyogó álmod jelent ez az este, az gondoljon arra, hogy vannak em-berek, akiknek az olyan száraz való-ság, a cipő, ruha — a legmerészebb álmok beteljesülését jelenti. És a leányegylet nemcsak ruhát és cipőt, hanem valami édességet is szeretne adni a gyermekeknek. A leányegylet gondtalan estét rendez, hogy megpróbálja másokkal is felejtetni a súlyos gondokat.

— **Uj benzinkut.** A városi k-ponti garázsánál, hol a város tul-donát képező autók tartózkodna, legközelebb megépítenek egy be-zinkutat. Erre a célra kétszázze-leit fordítanak, a szivattyubere-dezés pedig ötvenezer leibe ker-

Az iskola csökkenti a munkanél-liséget. Angliában nemrég felvetőd- az eszme, hogy a munkanélküli számanak apasztását részben az is-lakötelezettség kiterjesztésével ki-essökkenteni. Ez az eszme tetszéssel-lalkozott illetékes német körökben, ahol a dolgot most tanulmányozz-

* **Husz százalék kedvezmény** j a Déli Hirlap minden előfizető-nek és olvasójának, aki óráj, vagy kronométerét Földess Kálmán Dózsa-utca 43. (bemenet) Jósika-utcában) kronométerkészít-nél megjavíttatja. Földessy nevét, határokon túl is a legelőnyösebb- ismerik, mint olyan emberét, a nem mestere, hanem művésze sa-nájának. Sikerült vele megállap-dást létesítenünk, hogy aki a Déli Hirlap szelvényével nála jelentk-zik, az a megállapított árból husz-százalék kedvezményben részesül. Ugyen szelvények korlátlan meny-nyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak. Déli Hirlap kiadóhivatalában Minden egyes óra javításához kö-ön utalványt adunk, mert csak ig-ahatá igénybe - kedvezményt

No. 5222-1930.

Publicatiune de licitatie

Subsemnatul portarel aduc la cu-nostinta publica, ca in urma decisu-lui despre executiei de escontantur al Judecatoriei urbana Timisoara c. No. 4513-1930 si in urma deciziune-despre delegarea cu No. G. 7920-1930 al Judecatoriei urbana II. din Timi-soara in favoai lui Francisc Wes-lovsky din Timisoara repr. prin Dr. L. Racsoy avocat in Billed pentru su-ma de 930 Lei capi al, 13% la sut-interese dela 1 Maiu 1930 1/3% tax-cambia si pentru spese in 496 lei 50 bani deja staverite si cele ma-obveninde, se fixeaza termen pentru efectuarea licitatiei pe ziua de 24 Nov-1930 ora 4 p. m. in Timisoara III. Str. Ioan Rusu Sirianu No. 54 pe can-si unde se vor vinde prin licitatie obiectele sechestrare si anume: 1 pa-t fon si mobile de casa pretuite in 3500 Lei.

Timisoara, la 31. Oct. 1930.

D. Constantinescu, portarel

Vannak Önnek rheumazsérti fájdalmad?

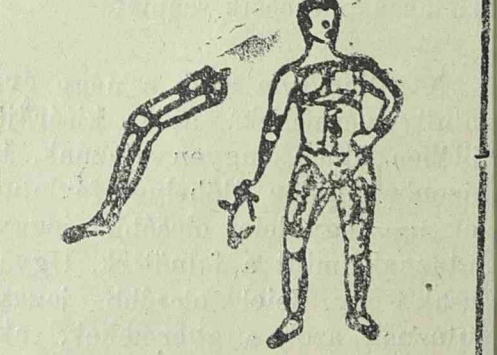
Avagy gyorsan tárad és boldo-ban duzzad, avagy terjed a lába-d és csonttámasz gipszanyagot után

Ludalpbetétet

SZÉKELY B.

Orthopediai „PROTESZ” tanácsos

Timisoara HL, József-utca 1. sz.

Kérdezz meg a hírd orvosot. Műlábak, műkezsek orthopediai lécsülékek mankák botok, sérvkötők, harkótták gyártása

Forum Mozdó Ma, csütörtökön utoljára

a világhírű beszélőfilm

Al. Jolson
SINGING FOOL

(Az éneklő bolond)
SONNY BOY

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

Telefon: 11 54

Szabadfalu utcai világítása. A meszavárral közvetlenül szomszédos szabadfalu község vezetősége annak nevében kötelezte magát, hogy a közvilágítás céljaira a temesvári villamosműtől bizonyos árammennyiséget vesz át. A gazdasági viszonyok lemulása miatt a község most azt kéri, hogy a szerződésen enyhítsenek és olgáltassanak kevesebb áramot a községnek. A villanytelep felügyelőbizottsága tegnap délután tartott ülésén figyelembe véve a község által felsorolt okokat, elvben hozzájárult a kért teljesítéséhez, azonban a szerződés teljes épségben tartása mellett egy évi időtartamra. A községgel kötött megállapodás letesítését Miklósi Kornél dr. igazgatóra bízta.

A magyar belügyminiszter rágal-
azási pere. A budapesti kuria tegnap mondott végső fokon ítéletet az ügyvezett Titán-perben. A felperes Scitovszky Béla belügyminiszter volt, az alperes pedig Szokolli Endre, a Magyarság című lap munkatársa. Szokolli Endre egy cikkben azt írta volt, hogy Scitovszky Béla belügyminiszter más vállalkozókkal szemben, akik olcsóbb ajánlatot tettek, azért juttatta a rendőri házak építését a Titán részvénytársaságnak, mert belügyminiszterré történt kinevezése előtt ennek a vállalatnak igazgatósági tagja volt és az székötletét aztán sem szakította meg, amikor miniszter lett. A törvények annak idején Szokolli Endrét ráalmazásban bűnösnek mondta ki kétezer pengő büntetésre ítélte. A bíróság megváltoztatta az elsőfoku ítéletet és Szokolli Endrét két hónapi fogságra ítélte. A kuria tegnapi tárgyalásán elutasította a semmiségi panaszokat és a táblai ítélet megváltoztatásával Szokolli Endrét ezer pengőre ítélte, amely negyven napi elzárásra változtható át.

Szövetek és szabókellékek legolcsóbban
RABONG & SCHNEIDER
nél, Temesvár I. S. t. György tér,
róm. kath. püspöki palota

Anyakönyvi hírek. Születtek: Gröschl Magda, Lump Rozália, Grovescu Mária, Span László. Csorna Gyula. Meghaltak: Manciu Toma 58, Ercega Brandusa 42, Megyeri Klára és Horváth Márton 22 éves korában.

Podlipny Gyula rajz- és festőkoléja november 15-én nyílik meg. Éltető és esti kurzusokra beiratkozás délelőtt 10-11-ig, délután 3-7-ig.

Kiszúrták a szemét és pénzt elrabolták. Galacon véres rablótámadás történt. Három ismeretlen egyén lipoin János gazdálkodót, aki Reiben lakó fiához igyekezett, egy elrejtett oduba esalta, ott késszurásokkal megvakították és a nála levő pénzt elrabolták. A szerencsétlen emert súlyos sérüléseivel kórházba szállították. A tettesek elmenekültek.

A tót nép az éhhalálnak van kitéve. Besztercebányán egyetlen napon százötven személy részére állítottak ki amerikai utlevelét. A Szlovákia című lap ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy a Felvidéken a tót nép az éhhalálnak van kitéve és a csekek gazdasági politikája miatt kénytelen vándorbotot ragadni és hazáját elhagyni.

Ha Temesvárra jön, kérje mindenképp az ingyenes tájékoztatót. (Családsegítő és tájékoztató.)

A magyarság életének számbavétele a Magyarországtól Romániához csatolt területeken

Labilis értékű tudomány a történetírás akkor, ha nem az objektív beszámolás és hiteles adatgyűjtés, hanem bizonyos hegemonisztikus és imperialisztikus nemzeti célok szolgálatában áll. Ezért kétes értékű a történetírás csaknem valamennyi népnél és nemzetnél. Annál értékesebb és tisztelgetőbb az olyan vállalkozás, mely mellétekintetek nélkül csupán a tényeket kívánja lerögzíteni az utókor számára és ennek tartja fenn a jogot a kommentálásra és a következtetések levonására, amikor az események bizonyos távlatból ítéltetők meg. Kétszeresen értékes ez a munka, ha egy nemzeti kisebbség életére és életének különösen azon korszakára vonatkozik, melynek határkövét a kisebbségi sorsba való szakadás jelzi. Bizonyos felülemelkedettség a viszonyokon szükséges: az érzelmi momentumoktól függetlenül az objektív szemléletet és az átmenet zavarából kihalászni a lényegeset, a fontosat.

Ilyen adottságokkal felvértezve szerkesztették meg az Erdélyi Magyar Évkönyv első évfolyamát Sulyok István dr. és Fritz László dr. kolozsvári publicisták. Céljuk volt — amint a könyv előszavában írják — a Magyarországtól Romániához csatolt egész területkompleksumon élő magyar nép közös életének megnyilvánu-

lásait egyesítetten számbavenni. A csaknem háromszáz oldalas kötet elolvasása után megállapíthatjuk, hogy a szerkesztők az egyetemes magyarság érdekében olyan munkát végeztek, melyért elismerés illeti őket. Bizonyos, hogy a műnek vannak hibái, vagy inkább fogyatékosai, amelyeket kipótolni nem lesz nehéz az évről-évre megjelenő újabb évkönyvekben. Felsorol csaknem mindent, ami magyar és hivatalos adatok alapján összeállított statisztikai anyaga ma szinte nélkülözhetetlen minden magyar számára, aki saját sorsára gondolva törődik is a jövőjével. Felöleli a magyarság életének minden megnyilvánulását és áttekinthető képet nyújt a magyarság életéről. Egyes hiányokat, fogyatékosokat maguk a szerkesztők ígérik eliminálni, mi a magunk részéről azt szeretnénk, hogy a jövőben valóban az legyen, aminek Sulyok és Fritz szánták: teljes összefoglalása mindennek, ami Romániában magyar. Ebből a szempontból azonban szükséges volna, hogy erdélyi helyett romániai magyar évkönyv legyen ennek a dícséretes kezdeményezésnek a folytatása. Így fogja valóban elérni azt a célját, hogy tudatosabbá tegye az erőt ott, ahol van erő és sürgesse a védekezést ott, ahol erőtlenség mutatkozik.

Vásárolja a mi **pullovereinket** mert darabonként csak 125 leibe kerülnek
DUSCHNITZ ruház Gyárváros

A munkanélküliség és az idegen munkások. Többször reámutattunk már arra a helyzetre, hogy míg Temesvárott a munkanélküliek száma meghaladja a háromezretet, egyes városi vállalatok is a szükséges munkálatok elvégzésére a falvakról hozott munkásokat alkalmaznak. A villanytelep és villamosvasutak felügyelőbizottságának tegnap tartott ülésén elhatározták egy városi benzinkút és autótakszi vizsgálóállomás létesítését. Vuchetich Endre dr. bizottsági tag javaslatára a bizottság kimondotta, hogy ezen munkálatoknál a villanytelep kizárólag temesvári illetőségű munkásokat vehet igénybe.

A Zeirah Leányegylet vezetősége értesíti a tagokat, hogy minden csütörtökön este hét órakor a Hunyadi-ut 15. szám alatt levő új egyleti helyiségben ülést tartanak. A tagok felkértek az üléseken minél nagyobb számban megjelenni.

Vidékiek figyelmébe. A józsefvárosi Tejivó- és uzsonnázó-csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetésével, elsőrangú ebéd, 4 fogásos menü csak 30 lei. A mai csütörtöki menü a következő: gerstli leves, tök főzelék, bécsi szelet és turós pité. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

A Terminus Bár, amely világvárosi műsorával kedvenc helye volt a józsefvárosi közönségnek, most teljesen új, művészi számokat tartalmazó műsorral kedveskedik a közönségnek. Az új novemberi műsor feltizenként órákig kezdődik.

TIZ ÉVI SZÁMÜZETÉS. Rio de Janeiroból jelentik, hogy az új brazil kormány tíz évi számüzetésre ítélte Washington Louiz volt elnököt, a bukott kormány valamennyi tagját és számos politikust. A számüzöttek tegnap két hajóval hagyták el Rio de Janeirot.

Fellázadt egy község a csendőri brutalitás ellen. A csendőrség brutális vallatása és önkényeskedése által teremtett elkeseredés a Szilágysomlyó közelében levő Kárásztelek községben valóságos zundülésben robbant ki. A csendőrség ugyanis letartóztatott hat legényt, akiket a csendőrségre kísértek. Az egyik letartóztatott legény apja, Lőrincz István, aggódott fia testi épségéért és elment a csendőrségvezetőhöz, akitől fia szabadlábra való helyezését kérte. A csendőrök erre nekiestek a védtelen öreg embernek és véresre verték. A verés híre csakhamar elterjedt a faluban és óriási elkeseredést okozott. A falu lakossága körülfogta a csendőrlaktanyát és pár pernyi zugolódás után megtámadták a csendőröket, akik két lövést adtak le. A nekiütődött tömeg lefegyverezte a csendőröket és valamennyiüket elverték. A falut csakhamar csendőrség szállta meg és megkezdődött a vizsgálat. Eddig negyven személyt tartóztattak le. Az egész környéken nagy az izgalom.

Jól és olcsón öltözködj
mindenk, aki készen vagy mérték után térfi-, fiu és gyermeköltönyt, felöltőt, trench-coatot stb.
Hoffmann Mór ruhaárúházában
Belváros, Hunyadi-u. 8. sz. a vásárol.
Kedvező fizetési feltételek.

Szobrászok, asztalosok, kovácsok, lakatosok, bádigosok részére szerzőmunkák, továbbá épület- és bútortervek készíttatásáért aron kaphatók Schertner Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.

Nagyszabású kék-fehér bál. A temesvári zsidó ifjusági szervezetek Zeirah, Aviva és Barissia csoportjai a hó 29-én szezonnyitó műsoros táncestélyt rendeznek. A bál elé a temesvári közönség nagy érdeklődéssel tekint.

A Gyapjuipar munkásainak sztrájkja. A Gyapjuipar munkásainak sztrájkja tovább tart. Valószínű, hogy a munkaügyi törvény rendelkezései értelmében Bottez György temesvári munkaügyi vezérfelügyelő már ma felhívja úgy a gyárvezetőséget, mint a munkásokat az ő közbenjöttével eszközözendő békéltető tárgyalásokra. A sztrájkjal kapcsolatban a munkások izgatása most sem maradt el. Crenian Aurél rendőrprefektus tegnap maga elé idéztette Baga János, Friedmann Mátyás és Both Ferenc munkásvezetőket, hogy tartózkodjanak a hangulat kiélesítésétől, nehogy szigorú rendszabályokat kelljen velük szemben alkalmazni. A három munkásvezetőt, miután ezt tudomásul vették, a rendőrségről elbocsátották. Közöltük a Gyapjuipar igazgatóságának felhívását, amelyet tegnap kifüggesztettek a gyárkapukra. Eszerint az igazgatóság tudomására adja a munkásoknak, hogy a már ismertett új bérfeltételek mellett november tizenhetedikéig minden munkást visszafogad a munkába. Ellenkező esetben az igazgatóság fentartja magának a teljes cselekvési szabadságot és munkásokat csakis a szükségelt számarányban fogad fel.

Nem trükk, valóság
Meleg barátságos tisztaság 20%
Bőséges izletes házi 10%
SZÓÁRÓL BŐRÉRTÉKES
engedélyt kap, Ön mint ezen lap előfizetője
BUDAPESTEN a PARK SZALLODÁBAN
VIII., Baross-tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

— **Rendőrségi krónika.** Csanádi István józsefvárosi Bonnáz-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának előszobájából egy férfiöltönyt ellopott. Kára 3500 lei. — A belvárosi rendőrségen megjelent Grosz Magda Jenőherceg-utca 12. szám alatti lakosnő és elmondta, hogy ismeretlen tettesek behatoltak a lakásába és két gyűrűt, 5000 lei értékben elloptak. A tettesek kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Halálra forrázott fiúcska.** Az erzsébetvárosi Sági-ut 1. szám alatti házban tegnap súlyos szerencsétlenség történt, amely egy kislányt követelt áldozatul. Cheveresan Traián három éves fiúcska tegnap szüleinek lakásán magára rántotta a forró vízzel telt fazekat és súlyos égési sebet szenvedett. A kisfiu, mikor a szerencsétlenség történt, egyedül volt odahaza és mire szülei hazaértek, a kis Cheveresan Traián a sérülésekbe belehalt. A szerencsétlenség ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot.

A Népáruházban

Divatos mintás filanell mtr. Lei	20
Mintás recés bársony	72
Divatbársony	112
Crepe de Chine	166
Elárulástól kizárólag Belv., Corvin Mátyás-utca 4. szám	

— **Ford könyvet irt Edisonról.** Henry Ford, Edison Barátom címmel könyvet adott ki, amelyben érdekes adatokat közöl a nagy feltaláló életéből. Így például megtudjuk, hogy Edison siketsége onnan ered, hogy induló vonatra akart egy izben felkapaszkodni és miután egyensúlyát veszítette, a kalauz két fülénél fogva huzta fel a kocsiba. Edison saját bevallása szerint egy éven át naponta husz órát dolgozott azért, hogy kezdetleges gramofonját annyira tökéletesítse hogy helyesen tudja visszahozni a specie szót, mert — ugymond — amely gép ezt a szót vissza tudja adni, a többi kifejezési nehézségeket is legyőzi. Más alkalommal viszont 24 órai szakadatlan munka után óriási cement keverőgép tervrajzát vetette papírra, amelyet évtizedeken át nem kellett javítani. Pihenési szükséglete nagyon csekély, legfeljebb kilenc órát alszik, de néha csak négyet.

Nőikalapok és szőrmék
legelőnyösebben vásárolhatók
N. C. DANIEL, Temesvár III., József-tér (Küttl-tér) 12 az udvarban levő gyárépületben

— **Korán kezd.** Berce János, Nádor-utca 4. szám alatt lakó cipész feljelentést tett a rendőrségen, hogy november 9-én ismeretlen tettes behatolt a lakásába és a takarékperselyét, melyben 1800 lei készpénz volt, ellopta. A tettes kézrekerítésére megindított nyomozás most sikerrel járt és a rendőrség a tolvajt K. J. kiskoru személyében elfogta. Megtalálták nála a feltört perselyt és 1200 leit, a többi pénzt elköltötte. A rossz utra tért fiu már többször tört be Berce János lakásába és onnan kisebb-nagyobb összegeket lopott.

* **A Palace csodabár** berendezése tüneményes látványosság, műsora szenzáció, hangulata vidám és kedves.

212 szőnyeget, 5 bundát és 6 zongorát zálogosított el a rábizott idegen tárgyak közül

A budapesti törvényszék tegnap hozta meg ítéletét a Fischer Vacuum cég volt főnöke, Fischer Lajos ügyében, Mint ismeretes, Fischer Lajos, aki vállalatának zavarain úgy akart segíteni, hogy a nála elraktározott értékek nagy részét elzálogosította, a múlt évben fiával, Fischer Györggyel együtt Amerikába szökött. Fischer Lajost azonban sikerült a hajón elfogni, mielőtt lábát még Amerika partjára tehetné volna. Visszahozták Genovába, majd az olasz határra viték, ahol átadták jugoszláv hatóságoknak, amelyek viszont a magyar határig kísérték. Fischer Lajos akkor a jugoszláv kísérő csendőr mellől megszökött, de két nap múlva ismét kézrekerült. A törvényszék több napon keresztül tárgyalta az ügyet és tegnap hirdette

ki az ítéletet. A bíróság Fischer Lajost bűnösnek mondta ki négy rendbeli sikkasztás és nyolcvankét csalás esetében és ezért két évi fogházra, öt évi hivatalvesztésre s politikai jogainak öt évre való felfüggesztésre ítélte. Ezenkívül az ítélet kötelezi Fischer Lajost arra is, hogy a négy károsultnak, akiknek kárára a sikkasztásokat elkövette, tizenöt nap alatt negyezer pengő kártérítést fizessen. Mint-hogy az ítélet ellen sem az ügyész, sem pedig Fischer nem felebbezett, az rögtön jogerőre emelkedett. Fischer Lajos a rábizott tárgyak közül kétszázötvenkét szőnyeget, öt férfi és női bundát, továbbá hat zongorát zálogosított el. Megbízónak körülbelül hatvanezer pengő kárt okozott, amelynek nagyobb részét azonban már megtérítette.

— **Az Iparösszhang dalárda** szombaton, november 15-én este a gyárvárosi Vigadóban kedélyes műsoros estélyt rendez. A műsor, amelyen a Harmonia kulturális egyesület is közreműködik, csupa elsőrendű számból áll. Ezenkívül lesz egy magyar és egy német egyfelvonásos vigjáték is. A beléptidij személyenként husz lei.

— **Híres magyar pedagógus halála.** Debrecenben nyolcvanegy éves korában meghalt Dóczy Imre neves magyar pedagógus, a Dóczy-féle leánynevelő intézet alapítója. Dóczy Imre a szakirodalom terén is nagy munkásságot fejtett ki és tagja volt az országos közoktatásügyi tanácsnak.

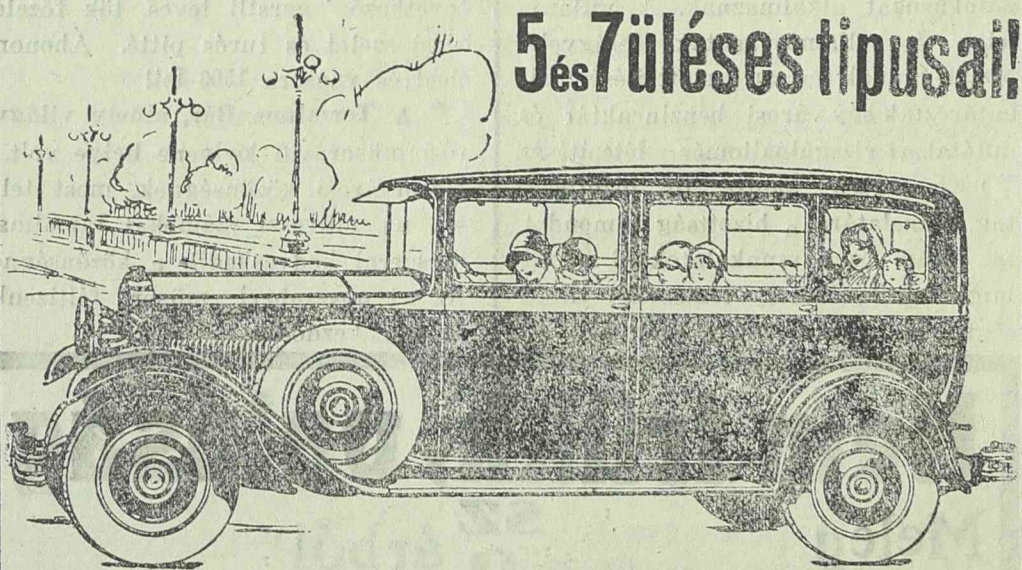
— **Külön utakon halad Stere.** Bukaresti politikai körökben meglepetést keltett Stere Konstantin tegnap adott nyilatkozata. Stere kijelentette, hogy a besszarabiai nemzeti parasztpárti szervezet minden tekintetben függetlennek érzi magát és önálló parlamenti akcióra kezd.

— **Az osztrák köztársaság jubileuma.** Tegnap volt tizenkettedik évfordulója az osztrák köztársaság kikiáltásának. Ez a nap egész Ausztriában nagy ünnep volt és mindenfelé ünnepélyeket rendeztek. Miklas köztársasági elnök beszédet mondott, amelyben hitvallást tett a demokrácia, az alkotmány és a jogrend mellett.

A modern autótechnika minden előnyét, kényelmet és luxust az előkelőség összes finomságait egyesíti a torinói

FIAT 521 és 525

5 és 7 üléses típusai!

6 hengeres zajtalanul dolgozó motor, minimális üzemanyagfogyasztás,

nagy erőfejlesztés! Tökéletes rugózás, olajlökharítók és biztosan működő fékek, amelyeket a legjobb világítás egészít ki, olyan előnyök, amit egyébként csak a legdrágább autók nyújtanak.

Mérsékelt árak és előnyös feltételek!

Kérjen díjmentes bemutatást és prospektust a bánáti vezérképviselőtől:

LÖWY & Comp.

Timisoara IV., Aradi-ut. (TMTE-pálya közelében.)

Osszes bel- és külföldi
cukorkák és csokoládék
állandóan frissen kaphatók
SOMOGYI-nál
Lloyd-sor 11. Telefon 11-68

Ha szép akar lenni!

használgon **KULKA-féle** lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA Emil városi gyógyszerárban**, a „Fekete Sas”-hoz” Belváros, Szent György-tér

Kiadó azonnali beköltözés

Gyárváros, Telekház-u. 6. sz. a.
modern 3 szobás,
parkettás, fürdőszobás lakás.
Belváros, Kinizsi-u. 4. sz. a. eg
két szobás, előszobás
elsőemeleti lakás.
Belváros központjában 2—3 szob
modern, parkettirozott
irodahelyiségek.
Információt ad **WEISS Arthur dr.** ügyvéd, Timisoara I., Piata Libertatii Né
Telefon 12-81.

Látogassa meg vételkényszer nélkül

a játékaru kiállítás!

Sternfeld A. utóda
SCHWARTZ GYULA
árubázában
Főzet: Belváros, Mercy utca 2.
Fióküzlet: Józsefv., Kossuth L. u. 19
Eladás nagyban és kicsinyben.
A Consum r. t. eladási helye.

MOZI

Helyárák:

A Belv. moziban:

3—5 órákor:
25, 15 és 10 lei.

5—9 órákor:
30, 20 és 15 lei.

9—11 órákor:
35, 25 és 20 lei.

Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 11 órákor:
20 és 10 lei.

Az Erzsébetvárosi Doina és a Mehalai moziban:

6—8 órákor:
20, 15 és 10 lei.

9—11 órákor:
30, 20 és 15 lei.

Katonák és gyermekek
10 és 15 lei.

Rádió

Törtök. (November 13.) Budapest. 9 óra 15: Rékaj Miklós zenekarának hangversenye. 10 óra 5: A Rendőrzenekar hangversenye. 4 óra: Rádió szabadzem. 5 óra 30: Hangverseny, Bart M. (ének) és Baranyai (cselló) közreműködésével. 7 óra 10: Vigjátékok előadása a stúdióban, majd Banda Marci és zenekarának hangversenye az est kávéházából. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 20: Gramofonzene. 5 óra 35: Szórakoztató zene. 8 óra: Ossip Dymov Dreimal Zwielfälle című szindarabjának előadása. 10 óra 5: A Silvingler zenekar hangversenye. Bécs. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 20: Gramofonzene. 9 óra 55: Operatrézletek divatos operettnél. 10 óra 45: Szórakoztató és zene. **Belgrád.** 11 óra 25: Gramofonzene. 12 óra 45: Nemzeti diktatóris kísérettel. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Gramofonzene. 6 óra 30: Operatrézletek. 9 óra: Nemzeti dalok. 10 óra 20: Baksa zenekar hangversenye. **Warszawa.** 4 óra 15: Gramofonzene. 5 óra 45: Népies hangverseny. 7 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 15: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Operatrézletek. **Morva-Ostrau.** 6 óra 35: Gramofonzene. 6 óra 50: Gramofonzene. 7 óra 45: Sziléziai népdalok. 8 óra 30: Kabaréelőadás. 9 óra: Prága közvetítése. **München.** 10 óra 25: Dalok. 5 óra 25: Délutáni hangverseny. 9 óra: Kamarazene. 10 óra 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Hangverseny. 8 óra 30: Gramofonzene. **Prága.** 12 óra 30: Déli hangverseny. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. **Róma.** 8 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 5: Arrigo Serrato düművész hangversenye. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 10 óra: Operatrézletek.

Szombat. (November 14.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny. 12 óra 15: Bertha István szalonzenekarának hangversenye. 5 óra 30: Magyar népdalok. 7 óra: Az első világháború emlékeztető zenekarának hangversenye. 8 óra 15: Molnár Gyula magyar népdalokat énekel. 9 óra: Odry Árpád előadása a Nemzeti Színházban. 9 óra 30: Esti hangverseny Walter R. operaénekes és Zsolt M. a zeneakadémia előadójának közreműködésével. Bécs. 11 óra 30: Gramofonzene. 11 óra 30: Operatrézletek. 3 óra 20: A Silvingler zenekar hangversenye. 7 óra 45: A bécsi dalegyüttes kvartettjének előadása. 9 óra: Ziehrer Károly a bécsi zene mesterének emlékére, Kiurina Berta kábaréénekesnő és Gallos Herman kábaréénekes közreműködésével. Bécs. 1 óra 50: Gramofonzene. 1 óra 35: Gramofonzene. 7 óra: Hangverseny. 8 óra 15: Operatrézletek. **Belgrád.** 11 óra 15: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 8 óra: Operatrézletek. 8 óra: Kamarazene. 9 óra 30: Operatrézletek. 10 óra 50: Kávéházi zene. **Warszawa.** 4 óra 25: Gramofonzene. 5 óra 45: Könnyű zene. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. **Berlin.** 12 óra 10: Gramofonzene. 1 óra 5: Hangverseny. 5 óra

30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Könnyű zene. Utána kávéházi zene. **Morva-Ostrau.** 12 óra 30: Hangverseny. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra: Prága közvetítése. 10 óra 20: Könnyű zene. **München.** 8 óra: A rádiózenekar hangversenye. **Prága.** 4 óra 30: Kamarazene. 7 óra 35: Egzotikus zene. 8 óra: A cseh filharmonikusok hangver-

senye. **Róma.** 5 óra: Részletek Wagner műveiből. 8 óra 32: Táncczene. 9 óra 5: Lehár Ferenc, Paganini című operettjének előadása. **Toulouse.** 7 óra 30: Táncczene. 7 óra 55: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 45: Dalok. 9 óra: Argentín zenekar hangversenye. 10 óra: Hangverseny. 12 óra: Katonazene.

Közgazdaság

A takarékoskossági front első áldozatai a vasúti tisztviselők és munkások, akiket tömegesen bocsátanak el

Az állami költségvetésben esz-közlendő megtakarítás érdekében a kormány hozzájárult a leépítéshez és azt — amint arról már megemlékeztünk — először az államvasutaknál hajtják végre. Tegnap az államvasutak vezérigazgatósága már ki is adta a rendelkezést a leépítés keresztülvételére. A rendelet szerint az államvasutak szolgálatából elbocsátanak minden olyan munkást és kishivatalnokot, aki még nem teljesít öt éve szolgálatot, valamint azokat, ha öt éves szolgálatuk is van, akik az egyes osztályfőnökök megállapítása szerint nélkülözhetők. A leépített munkások és tisztviselők végkielégítésként fizetésük egy, két és három havi összegét kapják. A vezérigazgatóság rendelkezésének végrehajtását tegnap már Bukarestben, Kolozsvárott, Jasiban megkezdték és sor kerül Temesvárra is.

Megirtuk, hogy Temesvárott az államvasutaknál életbeléptetett takarékoskossági rendszernek tizennégy vasúti raktármunkás máris áldozatul esett. A raktármunkásokat, akik tizenöt-husz esztendő óta vannak a helyükön, egyszerűen kitérték az állásukból és azoknak szolgálati viszonya a vasúttal november 15-én megszűnik. A temesvári vasúti raktárnak összesen harminc négy munkása volt és november 15 után már csak husz munkás

marad a helyén. Azonban ezek is csak rövid ideig élvezhetik már a sovány kis kenyeret, amelyet a vasut ad nekik. A megmaradt husz munkás szintén megkapta már a felmondást, amelynek értelmében december elsején el kell hagynia helyét, amelyen évtizedek óta dolgozik. A józsefvárosi vasúti raktár így egyetlen bedolgozott munkás nélkül marad. A temesvári raktárfőnökség főiratban és táviratban jelentette be, hogy a jártas raktármunkások hiányában képtelen lesz feladatát pontosan teljesíteni, azonban ezekre a sürgős felterjesztésekre még választ sem kapott.

A vasutasok között ezek után országsszerte óriási az izgalom. Elkeseredett kifakadások hangzanak el, hogy amíg a kisembereket és kisérszisztenciákat leépítik, addig a súlyos fizetéssel dotált igazgatók és „szakemberek” közül eddig senkit sem menesztettek. Egy-egy igazgatónak a havi jövedelméből ötven munkás bérét lehet kifizetni. A vasutas szakszervezet és a bukaresti munkások erélyes akcióra készülnek és Vidrighintől szombat délelőtt ezeknek a vasutasszervezeteknek a vezetősége kihallgatást kért. Még nem lehet tudni, vajon Vidrighin hajlandó-e a küldöttséget fogadni, amely a vezérigazgatót rendeletének módosítására kéri fel.

Fekete napja volt a párisi tőzsdének is. Bukarestbe érkezett jelentés szerint a párisi tőzsdének tegnap fekete napja volt és egymást érték az üzleti összeomlások. Különösen a bankrészvények szenvedtek nagy ársuhanást és ennek következtében több bank fizetési nehézségekkel küzd. Említésre méltó, hogy a román stabilizációs kölcsönkötvények, amelyeket 90-es árfolyamon jegyeztek, oly nagy veszteséget szenvedtek, hogy tegnapi jegyzésük már csak 72 volt.

Nő Angliában a munkanélküliség. Londonban hivatalos kimutatás szerint a munkanélküliek száma 2.263.360. Egy hét óta a munkanélküliek száma huszonöt százalékkal növekedett.

A gazdáknak más bajuk van. Tegnap délelőttre volt kitűzve a temesvári választmánya tagjainak megválasztása. Az 1179 választó közül azonban alig száz jött el és így a választást nem lehetett megtartani. A

választást erre való tekintettel elhalasztották és azt egy hét múlva tartják meg, de a megjelentek számára meg fogják tartani. A vármegye területén mindazokban a községekben, amelyekben magyar gazdák vannak, a magyarság számarányának megfelelően jelölték mezőgazdasági kamarai tagokat. Ezeknek választása kérték. A Magyar Párt közli, hogy Temesvárott a magyarság azért nem állított föl magyar jelöltet, mert a városban szavazattal bíró magyar földműves esekély számban él.

A csehszlovák fegyverek konkurenciát csinálnak az iparban. Az angol börtönügyi kongresszuson Roy Calvert tanulmányi bizottsági tag érdekes jelentést tett a csehszlovák börtönökben tapasztaltakról. Elmondta, hogy a csehszlovákiai börtönökben a fegyverek rengeteg ekszportúrut készítenek, amellyel elhalmozzák Európa keleti és déli országait. A kongresszus kimondta, nem tartja

megengedhetőnek, hogy Csehszlovákia fegyvermunkával konkurenciát csináljon más országok iparának.

Kedvezményes vasúti tarifák. A kormány tagjai tegnap értekezletet tartottak, amelyen Popovici pénzügyminiszter előterjesztette a mezőgazdasági tartozások rendezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet elfogadtak. Később a kormány gazdasági bizottsága ült össze és akkor Madgearu ismertette az orosz halimport kérdését, majd a Morgan-féle társaságnak átadandó telefon leltára ügyében megbízták Popovici és Voicu Nitescu minisztereket a leltár elkészítésével. Voicu Nitescu még felhatalmazást kapott, hogy a bukovinai fűzifa vasúti szállítására vonatkozólag redukált tarifát készítsen elő. Kedvezményes tarifát kapnak a vetőmag szállítványok is. A bizottság tudomásul vette Crisan György lemondását a gabonaexport intézményének kormánybiztosi állásáról és helyébe Potarca alminisztert delegálták.

A gabonaárak magánárfolyama ma a következő: Bányási buza 79 kilogramos minőségű 305, ótengeri 250, újitengeri 185. árpa 215, zab 240 lei száz kilónként.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 306, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.40, hollandi forint 68, dinár 2.99, francia frank 6.6250, olasz lira 8.8250, cseh korona 5, német márka 40.14, osztrák schilling 23.77, magyar pengő 29.48, svájci frank 32.72, belgas (5 belga frank) 23.49.

A budapesti tőzsde jegyzései. (November 12.) Leszámitolóbank 85.6, Kereskedelmi Bank 101, Angol-Magyar Bank 72, Magyar Hitel 64.5, Pesti Házai 170.5, Drasche 100, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 80, Rima 55.5, Salsó 33.3, Általános Készlet 460, Beocsini 136, Nasici 98.7, Spodium —, Szikra 240, Ganz-Danubius 65.4, Magyar cukor 84.25, Déleukor 90, Egis —, Lipták —, Nóva 25.2, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Sport

A szabadkai Bácskát három hónapra eltiltották a játéktól. Jugoszláv sportkörökben nagy feltűnést keltett a szabadkai futballszövetség ítélete, mely szerint a szövetség a szabadkai Bácskát három hónapra eltiltotta a játéktól. Az ítélet előzménye az, hogy a Temesvárott is ismert Bácska nem állt ki a SzAND elleni mérkőzésre, amiért a szövetség felfüggesztette játékjogát és elrendelte a vizsgálat lefolytatását. A vizsgálat befejezésével a szövetség meghozta ítéletét, amely nagy feltűnést keltett annál is inkább, mert általában azt várták, hogy a Bácskát csupán pénzbírsággal büntetik. A Bácska a súlyos ítélet ellen a központi szövetséghez felebbezett.

Mozi

Mozi mai műsora.

Forum: Az éneklő bolond. (Beszélő film.)

Belgárosi mozi: Ördög-tánc.

Gyárvárosi mozi: A halhatatlan lump. (Beszélő film.)

Erzsébetvárosi mozi: A esempész menyasszony.

Mehalai mozi: Nincs előadás.

Megnyílt a GABY-kalapszalom

Filckalapok 150 leitől. Filcformázás 60 lei.

Timisoara I., Andrassy-ut 16, rom.kat. t. m. plommal szemb.

Apróhirdetések

Házasság

32 éves

ref. v., egyetemet végzett budapesti állami tisztviselő megismerkedne házasság céljából jó szituált urival. Csak komoly ajánlásokra fogadható. Ajánlatokat „Diszkrétció biztosítja” jellegére a lap kiadójához kérem. (3081)

Alkalmazás

Keresek

finom modoru, jókedélyű, fiatal urra, aki a délutáni órákra két kis leányom gondozását vállalja. Némelül, franciául beszélők előnyben részesülnek. Csak is komoly reflexiók adják le címeiket a Déi Hírnap kiadóhivatalában „Megbízható” jellegére. (2652)

Egy magyar tanonc

teljes ellátással szijgyártó mesternél elhelyezhető. Jelentkezni lehet a Magyar Pártban. (3107)

Mindenes szakácsnő

hosszu bizonyítvánnyal 15-re felvétetik. Guttmann divatüzlet, Belváros Hunyadi-u. (3108)

Állást keres

Önálló nő

bejárónői állást keres, egyedülálló, házhoz is megy. Címeiket „Tiszta” jellegére a kiadóhoz kérem. (3087)

Ügyes könyvelő

és gyorsíró jó egész vagy félnapra ajánlkozik. Címeiket „December” jellegére a kiadóhoz kérem. (3055)

Adás-vétel

Veszek

használt postabélyegeket minden mennyiségben. Szécsi Philatelia bélyegkereskedés, Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 2, a Máriával szemben. (1925)

Steward teherautó

28-as típus 2—2 és fél tonnás kifogástalan jó állapotban eladó. Megtekinthető Szax Károly kovácsmesternél Balint. (3046)

Vegyen tűzifát

koksót, kösznet Reiter utóda Bornsteinnál, Scudier-tér 5 sz. Telefon 15 12 (3045)

Műfiszoba bõrgarnitúra

nagy szőnyeg, kalotaszegi függöny, csillárok, neves festmények, antik óra, dísz tárgyak, finom fényképek, kis fotóelek selyem paplan vászonhuzattal és háztartási cikkek, kamara stélázi, olcsón eladók. Cim a kiadóban. (3078)

Nő bicikli

jókarban lévő eladó. IV., Csillag-u. 32 (ré. i szám). (3094)

Tejgazdasági felszerelés

„Tienia” tejszűrő, vaj öpülő, sajttűst és továbbá 300 cm daráló új tárcsával eladó. Buding Gyula, Biled (3104)

Komplett tejszarnok

keveset használt berendezéssel jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (3109)

Lakás

Lakás

2 szobás, azonnal kiadó. Str. Brațianu 8. (Uri-utca 8) új szám 7.

Különféle

Bohus Zsuzsánna

névre szóló pirosigazolvány elvesztett. Megtalálója a rendőrségen adja le.

A DÉLI HÍRLAP REGÉNYE

A SZIVEK GYŐZELME

IRTA: BERKÓ KÁROLY

34. folytatás

Füzes Imre, aki eddig háttal volt a gróf felé fordulva, ennek az általa gyűlölt hangnak a hallatára, hirtelen megfordult.

A két férfi farkasszemet nézett egymással.

Füzes Imre szólalt meg közülük elsőnek:

— Én vagyok, gróf ur, én Füzes Imre, az ön egykori erdésze, akinek ön ellopta az asszonyát és akinek az életét ön tönkretette!

A gróf bárkire inkább számított volna, csak arra nem, hogy Füzes Imrét itt találja szemben magával. Ebben a pillanatban eszébe jutott, hogy milyen keményen és milyen igazságtalanul bánt el ezzel az erdésszel. Csak azért, hogy azt a leány közeléből eltávolíthassa, lefogatta a csendőrséggel, bezáratta, elítéltette és még arra is vetemedett, hogy a leveleit, amelyeket Erzsikének írt, a nagynéje által elsikkasztassa. Az utóbbi hónapokban, amikor Erzsikével igen boldog volt, már nem is gondolt Füzes Imrére, akiről azt hitte, hogy valahol messze-messze katonáskodik és sohasem fogja életét keresztezni.

Most azután váratlanul itt termett előtte Füzes Imre és úgy állt előtte, mint a vádló. A gróf maga sem tudta hirtelen ennek a viselkedésének magyarázatát adni, hanem önkéntelenül lesütötte a szemét.

Füzes Imre pedig teljesen szembefordult a gróffal és az arcába dörögte a vádat:

— Boldog voltam és a jövőmet rózsásnak láttam. Szerettem Erzsikét és az viszontszeretett engem. Megfogadtuk egymásnak a hűséget az egész életre. Akkor azonban közbelépett ön és szemet vetett Erzsikére. A grófok ugyanis szentül meg vannak róla győződve, hogy minden szép rózsza kizárólag nekik nyílik és nem törődnek véle, hogy az a rózsza egy másik halandónak mindene, kegyetlen kézzel mégis leszakítják. A gróf ur erőszakkal akarta tőlem elszakítani a szerelmesemet és azt hitte, hogy mert alkalmazottja vagyok, ez könnyen is fog menni. Azonban csalódott, mert látnia kellett, hogy az alkalmazott is ember, ha mindjárt nincsen is kilencágú koronája.

— Ott azon a nyári estén az erdőben én megmondtam önnek gróf ur a véleményemet. Ön ekkor meg akarta mutatni, hogy uram és gazdám és azért ráparancsolt, hogy távozzam. És mivel erre nem voltam hajlandó, tetteleg akart inzultálni, azonban szerencsémre, vagy talán szerencsétlenségemre én megelőztem. Én leütöttem önt, gróf ur és amikor napok múlva elfogták a csendőrök, az első pillanatban azt hittem, hogy ezért történik elfogatásom. Csakhamar rájöttem azonban, hogy nem ezért kell börtönbe kerülnöm. A gróf ur ugyanis őrizkedett attól, hogy a világ megtudja, hogy a gróf az erdészével összeveszett egy leány miatt.

— Kapóra jött önnek, hogy en-

gem fölforgató eszmék terjesztésével vádolnak és örült, amikor engem elítéltek. Megszabadult a vételetárostól és egyedül kakaskodhatott Szabó Erzsike körül. Én, a szegény erdész, többé nem voltam az útjában. Az egész ügyből a gróf ur nem csinált lelkiismereti kérdést.

A gróf önkéntelen is hátrált néhány lépést Füzes Imre szenvedélyes szavaira, ez azonban nyomon követte őt és lépésről lépésre utána ment. Villámzó szemmel, maga elé nyújtott karral állott Füzes Imre a fiatal arisztokratával szemben és az ember első tekintetere azt hihette volna, hogy itt a bíró áll szemben a gonosztevővel, aki fölött itélkeznek. Mind az a keserűség, mind az a gyűlölet és harag, amely szívében azóta összegyűlt, hogy a csendőrök az erdőben elfogták és elhurcolták, most mind-mind az ajkára tolt.

A gróf némán, átérezve a vád igazságát, hallgatta ezt a kifakadást, amely nem hallgatott el, hanem folytatódott:

— Persze, ön a büszke főúr, azt gondolta magában, hogy ezerszeresen magasan fölötte áll a köznépnek, amelyet megvet. Gróf ur, higgye el, hogy akinek a másikat megvetni joga van kettőnk közül, az én vagyok. Én sohasem tudnék valakivel szemben olyan aljas gázságot elkövetni, amelyet ön követett el velem szemben.

Kinyújtott kezével azután Erzsikére mutatott:

— Gyűlölöm önt, gróf ur, de még jobban gyűlölöm és utálok ezt az utolsó nőt, aki annyira megfélemedezett magáról, hogy a szeretője lett önnek csak azért, hogy gazdagságban élhessen. Azt kell hinnem, hogy sohasem szeretett engem igazán és kapva kapott az alkalmon, amikor ön azzal állott eléje, hogy hagyjon engem fakép-nél és legyen az ön kedvese. Azt kell hinnem, hogy együtt dolgozták ki ellenem a gyalázatos tervet, hogy engem börtönbe juttassanak és így eltávolítsanak az utjukból. Tartsa meg magának ezt a nőt, gróf ur, nekem az ilyen ringyó nem kell.

Lesújtó tekintetet vetett a grófra és Erzsikére, aki annyira reszketett, hogy le kellett ülnie a székre, azután még ezeket jelentette ki:

— Azonban hiába beszélek én itt akár a világ végéig. Maguk úgy lerázzák magukról az én szavaimat, mint a kutya a bundájára hullott esőcseppeket. Maguk belsejükben csak röhögnek rajtam. Éppen azért nincsen értelme, hogy én itt elmondjam önöknek a véleményemet, amelyre ugysem kíváncsiak. Köztem és ön között, gróf ur, van egy nagy választó fal és pedig az a nagy gyűlölet, amellyel viseltetem önnek szemben és az ön egész fajtájával szemben.

És mielőtt akár a gróf, akár pedig Erzsike is csak egyetlen szót szólhatott volna, Füzes Imre a maga ádáz dühében hirtelen megfordult és szilárd léptekkel el-

hagyta a folyosót.

Az ajtót erősen bevágta az után.

Azok ketten lesütött szemmel állottak ottan és érezték, hogy nagy-nagy bünt követtek el Füzes Imre ellen.

14.

Alig távozott el Füzes Imre színházból, amikor Erzsike sikollyal összeesett.

A mentőkért kellett telefonálni akik a lakására szállították. A közönség hiába várta, hogy a kivelt énekesnő aznap még egyszer mutatkozzék. Amikor Erzsike énekszámát következett volna, hirtelen a rendező jelent meg a színpadon és kijelentette, hogy igazgatóság legnagyobb sajnálatára a művész hirtelen rosszul lett és nem léphet föl.

A közönség azonban hiába várakozott rá másnap és harmadnap is. Erzsike soha többé nem jelent meg a színpadon.

Odahaza feküdt a lakásán, magas láza volt, nem tudott magáról és félrebeszél.

— Imre, Imre, — kiáltozta fohászon — az Isten szerelmére, ne szítsd el magadtól! Irgalmazd! Kérem!

Aztán mindjárt utána más lakosok gyötörte beteg lelkét:

— Olyan vagyok, mint egy lómadár, kiestem a fészekből és most a héjját, amint felém szel, hogy elragadjon. Jaj, milyen ismerős emberi arca van annak héjjának! Kálmán gróf, jaj, bántson! Hagyjon! Hagyjon!

Fölemelkedett az ágyban, hogy kiugorjék, hogy elfusson és ápolónőnek és Zimszky grófnak közös erővel csak nagy nehezen sikerült a lázbeteg nőt lefogni.

A látományok azonban sohasem szüneteltek, hanem egymást váltogatták.

(Folyt. köv.)

Apróhirdetés

Ajánlom

tiszta fehér rizlingi boromat,

literenként 18 leier,

I. rendű tea-rum 105 lei

II rendű tea-rum 100 lei

I. rendű szilvórium 70 lei

II rendű szilvórium 50 lei.

Törköly 70 lei

Legfinomabb likőrök:

Vanília,	} literje
Bergamot	
Sztróz	
Állás	
Kesert	105 lei

Cognac három csillagos literje 105 lei

Az összes italok tveg nélkül érerdő

Kérem a tisztelt vevőkörömet egy próba rendelést megkísérelni. Összesen áruim jószágáért felelek. Horváth Pál vendéglős, II., Felső-Árok utca 1. (2650)

Ajánlom

valódi hegyaljai rizling boromat literenként zárt palackban 20 leierért. Parfumeria Antalóczy, Temesvár-Belváros, Szt. György-tér (Rom. kath. püspöki-palota.) 3106

Akkumulátor töltés

és javítás lelkiismeretes és szakszerűen. Csereakkumulátor rendelkezésre áll. FORGACS AUTOGARAGE. IV., Bem-u. 36 (új szám). Azonkívül FELVEVO ÁLLOMÁS. I., Bőrcs-utca, Kon'akt rádióüzletben.